

Venedigs fastlandspärla

Venedig är mer än bara palats, öar och kanaler. Det finns en fastlandsdel också. Där har Fondazione Venezia, en fond med pengar från Italiens äldsta sparbank, satsat 1,1 miljarder kronor för att modernisera och utveckla. En del i satsningen är museidistrikt M9 med en härlig kombination av keramik och betong.

Text: CECILIA BOLTER,

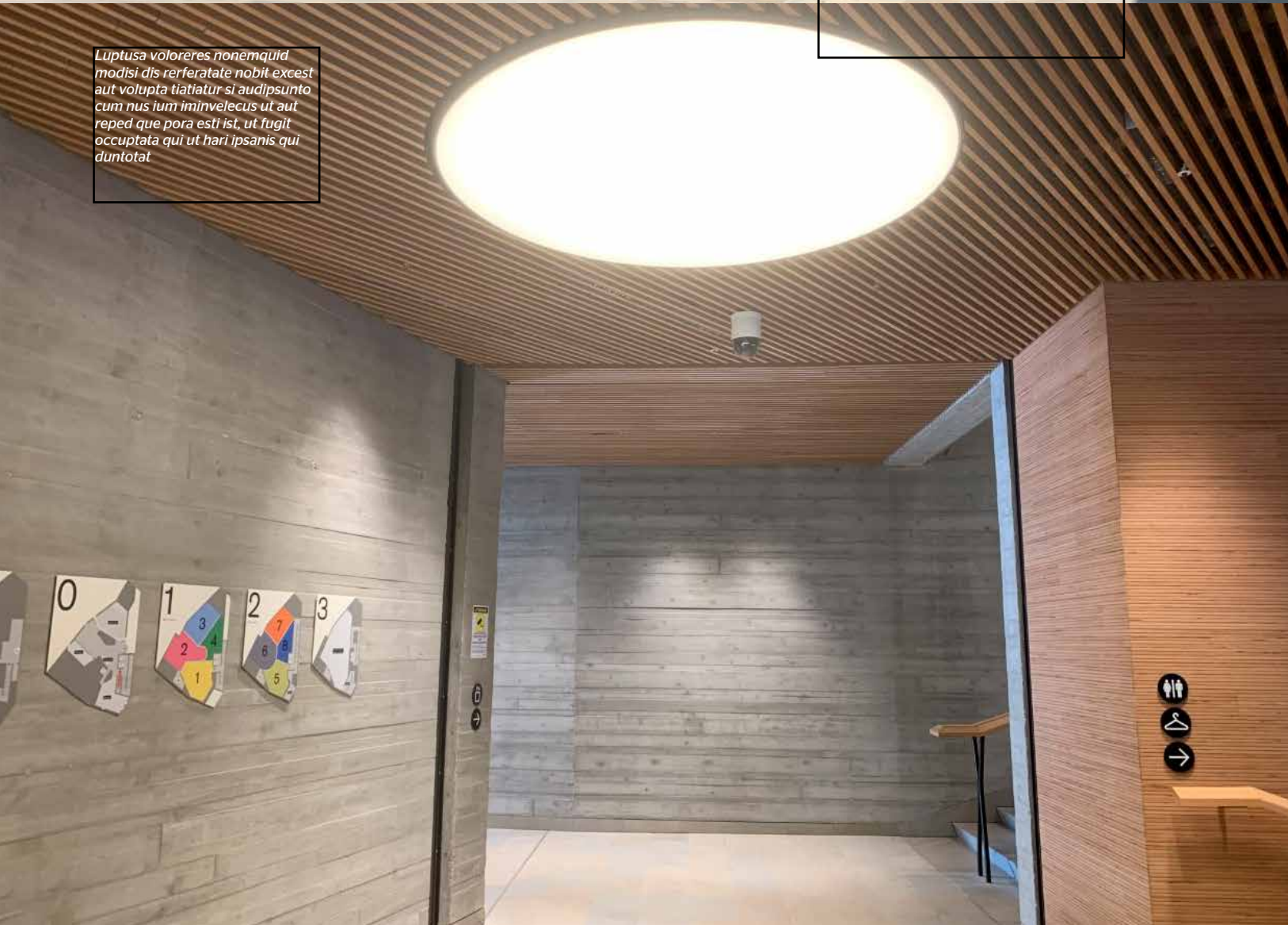
Foto: CECILIA BOLTER och SAUERBRUCH HUTTON

VENEDIG ÄR ETT av Europas mest mytomspunna platser som andas århundraden av historia och vittnar om flera av Italiens viktigaste epoker inom konst och arkitektur. Som en kontrast till de gamla venetianska palatsens söndervittrade fasader har Mestre, den närmaste förorten på fastlandet, blivit en ny skådeplats för Italiens moderna historia.

M9 Museidistrikt i Mestre är ett nytt kvarter med ett museum som fokuserar på Italiens historia från 1900-talet och framåt. Detta initiativ känns lika efterfrågat som nödvändigt för att ge Italiens moderna historia en starkare identitet. »

Ximi, odissin rectore ribusantio tectur autem in coribus iur? Am in nis eum rem endiscimet quamusandi dit lab intoriam est, quaturi tatur? Dandebit, tem cor acitiae eturemp orepedi dolendi ore erum volupta tibus, ulparciet.

Luptusa voloreris nonemquid modisi dis rerferatate nobit excest aut volupta tiatiatur si audipsunto cum nus ium imlnvelecus ut aut reped que pora esti ist, ut fugit occupata qui ut hari ipsanis qui duntotat

» M9 museidistrikt är en viktig del av ett stadsförnyelseprojekt med Mestres centrum i fokus. Grundidén var att skapa en historisk och kulturell träffpunkt för fortbildning, inspiration och utbyte av idéer. Mestre har länge haft identiteten av en inordnad fastlandsförort med Venedig som självklart centrum.

DESS UPPRUSTADE centrum kan dock inte konkurrera med Venedigs legendomspunna historia, men nya och intressanta lösningar utvecklades i klimatfrämjande syfte som gör projektet både viktigt och banbrytande. Som exempel kan nämnas de 276 solcellspaneler som är integrerade i projektet, samt ett geotermiskt fält med 63 sonder på ett djup av 110 meter som producerar 100 procent av uppvärmningen och 40 procent av luftkonditioneringen. Ett flertal innovativa lösningar bidrar till att M9 är ett av de första projekten i Italien som erhåller LEED, Leadership in Energy and Environmental Design, Gold-certifiering från Green Building Council Italia.

Det blev ett lyckat projekt som införlivades på ett hållbart sätt i Mestres centrum. En vanlig arkitekturdebatt förespråkar lågmäld arkitektur med begränsad inverkan på omgivningen vilket är allt annat än man kan säga om Museidistrikt M9.

UPPRINNELSEN TILL projektet började med en internationell arkitekttävling 2010 som lanserades av Fondazione Venezia. Sauerbruch Hutton, ett Berlinbaserat arkitektkontor vann tävlingen. Deras bidrag var ett genomtänkt koncept av sammanlänkade offentliga ytor, som tillsammans med ett par nya byggnader och ett renoverat kloster från 1500-talet, var tänkt att bli ett historiskt och kulturellt centrum som skulle bringa nytt liv i en nedgången stadsdel.

Det blev ett lyckat projekt som införlivades på ett hållbart sätt i Mestres centrum. En vanlig arkitekturdebatt förespråkar lågmäld arkitektur med begränsad inverkan på omgivningen vilket är allt annat än man kan säga om Museidistrikt M9.

Ximi, odissin rectore ribusantio tectur autem in coribus iur? Am in nis eum rem endiscimet quamusandi dit lab intoriam est, quaturi tatur? Dandebit, tem cor acitiae eturemp orepedi dolendi ore erum volupta tibus, ulparciet.

» Sauerbruch Hutton, som är kända för sina färgglada fasader, har gestaltat en kontrastfull arkitektur i rå betong med keramiktäckta fasader i varierade toner. Inspirationen är delvis från Venedigs kända terrakottafärger. Kulörskatan har därmed en historisk referens, samtidigt som den är ett uttryck för en rumslig gestaltning som refererar till modern konst och arkitektur från 1900-talet. Det är ett spännande projekt som förhöjer Mestres centrum till internationell klass.

Museet består av en huvudbyggnad för utställningsverksamhet med ett auditorium och en mindre sidobyggnad för administration och service med ett diagonalt gångstråk som löper mellan dem. Den diagonala ytan som ramas in av de polykroma fasaderna skapar ett dynamiskt perspektiv i riktning mot ett nytt litet torg, Museitorget med ett träd som central punkt.

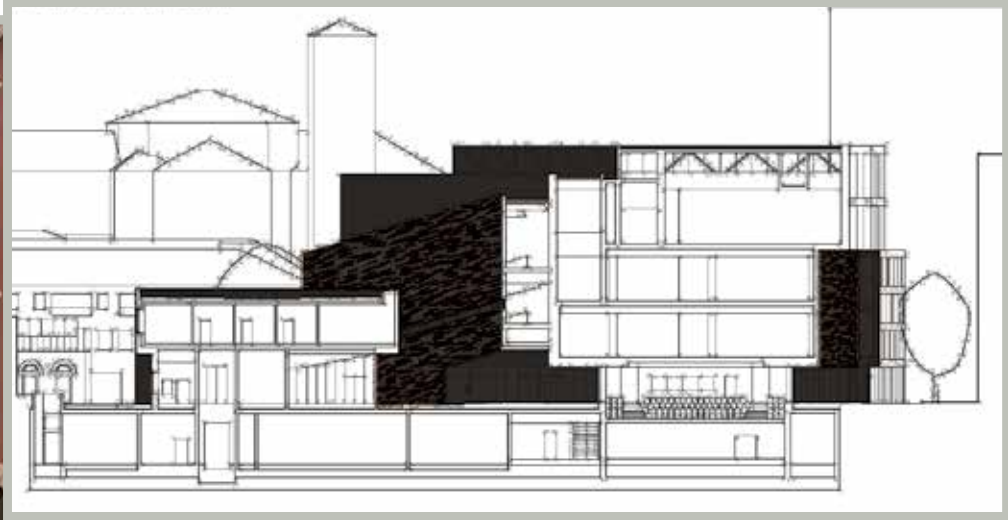
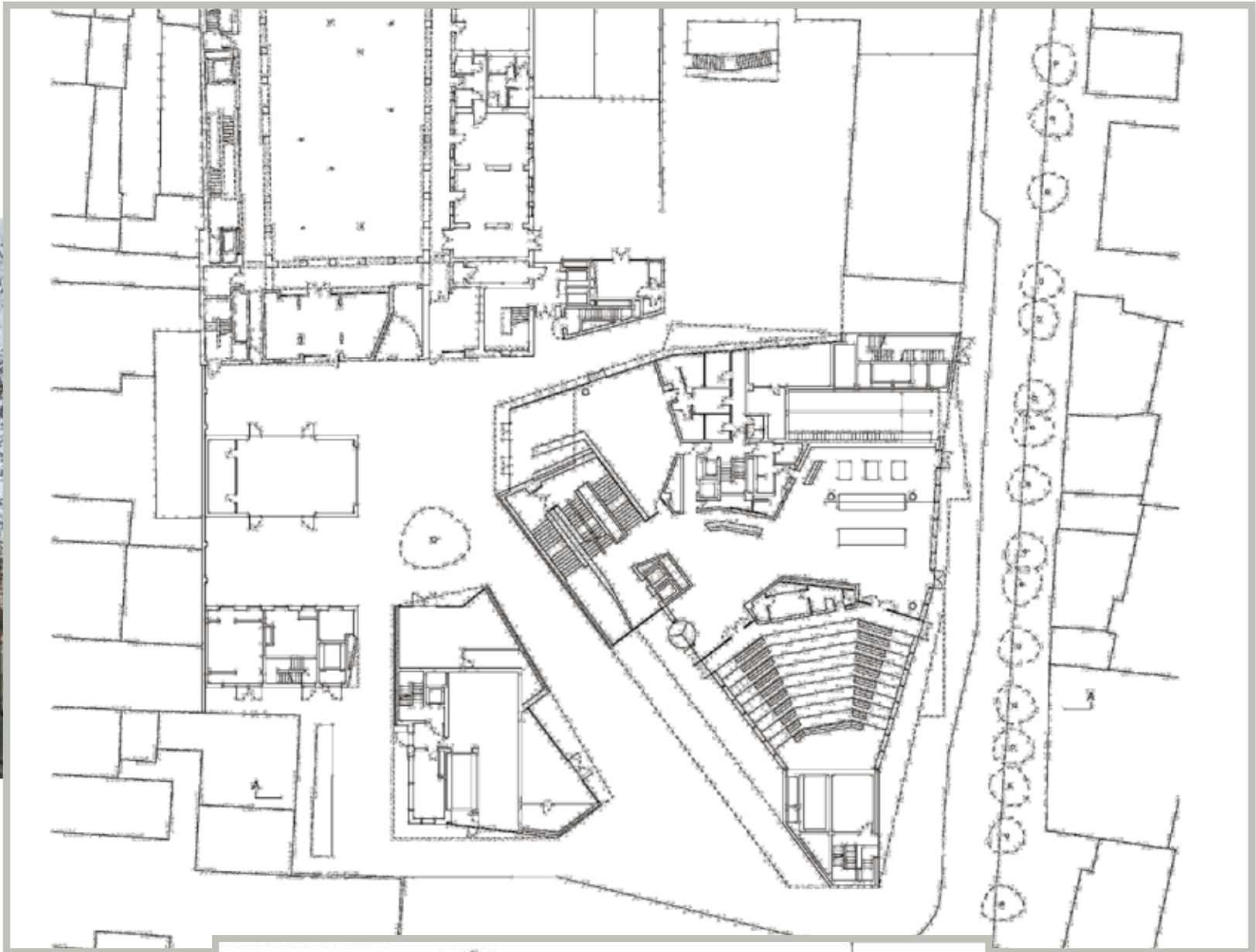
DÄR LIGGER MUSEETS tredje del, den renoverade klosterbyggnaden från 1500-talet, Maria delle Grazie, med en övertäckt innergård. Klosterbyggnaden är en integrerad del av M9-konceptet, som kompletterar museets kulturutbud med olika aktiviteter bland annat samarbetsytor, så kallad coworking, med syfte att stödja entreprenörskap samt kursverksamhet. Butiker och cateringverksamhet är även inhysta i den gamla klosterbyggnaden.

Innergården, där events regelbundet arrangeras, är täckt av en fristående membranstruktur av PVC som släpper igenom dagsljus men samtidigt skyddar mot regn och överhettning från direkt solljus. Denna funktion, tillsammans med ett grönt tak på en av de nya byggnaderna, hjälper till att begränsa negativa värmeeffekter i det tätbebyggda området, vilket förbättrar mikroklimatet i centrala Mestre.

M9 ÄR ETT MUSEUM tillägnat Italiens 1900-talshistoria och framåt. Hittills unikt i Europa presenteras den permanenta utställningen helt digitalt. Följaktligen är rummen i den permanenta utställningsdelen utformade som ”svarta boxar”. De mörka rummen är en kontrastfull upplevelse till LED-upplysta skärmar med stillbilder och rörlig media.

Utrymmet för tillfälliga utställningar får däremot in dagsljus från öppningar i fasad och tak. Specifikt placerade fasadöppningar skapar visuella referenser till staden samtidigt som de blir långa, horisontella ljuskällor. Att gå nerför de långa trapporna från översta våningen är en intressant rumsupplevelse med dagsljus »

*Ihictionseres parchil illiquam ium hillendit
aborporem inciassunt aditatibus eaquas
aut vel eaque ium, temporiorum sam,
estiis magnat faceperio. Sedi solla quae
prepra quia idi doluptatume nimi, omnis
quat exeratem*

*Liquos qui a quos erias remporatibus
sed esequi inctiore debis voleste
veliquias eium, nimo blab ipsundis
nitatia tiamet acepe et optatio nsequi
doluptatur rem el et autenim pererna
tiandae quam aris*

*Liquos qui a quos erias remporatibus
sed esequi inctiore debis voleste
veliquias eium, nimo blab ipsundis
nitatia tiamet acepe et optatio nsequi
doluptatur rem el et autenim pererna
tiandae quam aris*

Ovid quanto molor auda
simi, si idignih ilibus molupti
blatis mo bla deliti ant et
quiste volutem volupti im
quas ipsa sequis ut ad ulpa
doluptur? Quidusam
nonsequi dit vel et occuptia
erovitiatque volecea
sequamet

Ovid quanto molor auda
simi, si idignih ilibus molupti
blatis mo bla deliti ant et
quiste volutem volupti im
quas ipsa sequis ut ad ulpa
doluptur? Quidusam
nonsequi dit vel et occuptia
erovitiatque volecea
sequamet

» som tycks skulptera de olika materialen på ett smakfullt sätt. En viktig utgångspunkt var att använda råmaterial med minimal inverkan på miljön och begränsad energiåtgång vid tillverkningen. Robusta och naturliga material präglar de arkitektoniska ytorna, både exteriört och interiört. Fasadväggarna och bärande innerväggar är byggda av obehandlad betong med en grov reliefyta i trätextur. Oregelbundna, horisontella linjer med varierad tjocklek och höjd, skapar en visuell känsla av rörelse. Det vertikala dagsljusinsläppet på museets översta våning, skapar en magisk rumskänsla tillsammans med betongens råa estetik. **SAUERBRUCH HUTTON HAR** förlagt offentliga funktioner till bottenvåningen, vilket ger M9 en urban förankring med kaféverksamhet, bar- och restaurang samt museibutik, gallerier och ett auditorium. Ett naturstensgolv av lokal trakyt, en vulkanisk bergart, matchar betongen på ett

stilfullt sätt med sin varmgråa nyans. Trakyt används som golvmaterial genom hela M9-projektet, likaså i museets huvudtrappa. **BETONG OCH NATURSTEN** kompletteras även med varmare toner i laminerat bokfanér, som används för fast inredning, undertak och akustisk väggbeklädnad. Det skapar en harmonisk balans till betongens råare framtoning. Arkitekterna har utvecklat ett lyckat designkoncept med spännande färgsättningar och en kompletterande materialpalett, där man kan dra vissa paralleller till Carlo Scarpas inredningar med betong som grundmaterial som ofta kombineras med diverse träslag. De glaserade keramikfasaderna är en stilig kontrast till de mattare och grövre materialen. Till fasaden används TERRART (terra-cotta) som är ett hållbart och underhållsfritt keramikmaterial. De geometriska komplexa hörnelementen sammanfogades med lim som noggrant matchades till glasyrens toner. Det blev

en elaborerad tillverkningsprocess med flera utmaningar längs vägen – bland annat framtagning och optimering av pigmentkompositionen i NBKs laboratorium (en keramiktillverkare i Berlin) för att få fram föreskrivna NCS-färger. **AVVIKANDE FÄRGMÖNSTER INTEGRERADES** i en helt ny färgpalett med inspiration från lokala färger i puts- och tegelfasader som är karaktäristiskt för stadsrummet i Venedig. Hela 17 färgnyanser togs fram och dess variationer bidrar till speciell lyster i fasaderna med en distinkt vitalitet. En oregelbunden applicering av glasyren i olika tjocklekar skapar en varierad lyster, med ljusare och mörkare toner. M9 är ett intressant projekt som känns tidlöst. Det nya kvarteret har integrerats väl med tanke på både miljöinriktad och social hållbarhet. Den kontrastfulla arkitekturen har banat väg för en demokratisering av stadsrummet och för ett annorlunda och nytt synsätt på arkitektur- och stadsplanering. ♦